

Vejledning om ansatte i praktik på integrations- grunduddannelsen i staten

Indholdsfortegnelse

Forord.....	3
1. Igu-lovens formål	3
2. Igu's målgruppe og indhold.....	4
3. Anvendelsesområdet i staten	5
4. Løn og Ansættelsesvilkår.....	5
5. Inddragelse af medarbejderne	8
6. Rekruttering.....	8
7. Ansættelse	9
8. Skoleundervisning	9
9. Forlængelse af igu.....	11
10. Afslutning af igu	11
11. Lønanvisning.....	11
12. Information	12

Vejledning om ansatte i praktik på integrationsuddannelsen i staten

Denne vejledning beskriver rammerne og vilkårene for ansatte i staten på integrationsuddannelsen (igu). Igu er implementeret ved lov om integrationsuddannelsen (Igu-loven). Loven om integrationsuddannelsen trådte i kraft den 1. juli 2016. Ordningen er senest videreført til 31. december 2023.

Forord

Integration på arbejdsmarkedet er et helt centralt element i integrationen af flygtninge i det danske samfund og dermed den enkelte flygtnings mulighed for at vinde fodfæste og blive en aktiv del af den danske arbejdsstyrke. Det er vigtigt, at hele arbejdsmarkedet støtter op og er med til at løse integrationsopgaven, herunder også de statslige arbejdspladser.

Regeringen og arbejdsmarkedets parter blev derfor i 2016 enige om at oprette en 2-årig integrationsgrunduddannelse (igu) for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge.

Formålet med igu er, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der ikke har kompetencer og produktivitet, der står mål med kravene på det danske arbejdsmarked, løftes til efterfølgende at kunne varetage et job på almindelige vilkår eller til at kunne påbegynde en erhvervsrettet uddannelse.

De statslige arbejdspladser skal bedst muligt bidrage til at løse integrationsudfordringen blandt andet ved at ansætte flygtninge i en igu.

1. Igu-lovens formål

Lovgrundlaget består af [lov nr. 623 af 8. juni 2016 om integrationsgrunduddannelse \(igu\) med senere ændringer](#) og [bekendtgørelse nr. 1128 af 1. juni 2021 om integrationsgrunduddannelse efter lov om integrationsgrunduddannelse \(igu\) med senere ændringer](#).

Igu-loven har til formål at sikre en mulighed for arbejde og opkvalificering for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, hvis kvalifikationer og produktivitet endnu ikke opfylder kravene på det danske arbejdsmarked. Det er således formålet, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge opnår kvalifikationer, der giver grundlag for at påbegynde en erhvervsrettet uddannelse eller opnå varig og ordinær beskæftigelse på det danske arbejdsmarked.

Igu-loven har baggrund i trepartsaftalen om arbejdsmarkedsintegration mellem regeringen og arbejdsmarkedets parter fra 2016. Parterne har forlænget og justeret aftalen flere gange, senest i marts 2022.

Igu giver flygtninge og familiesammenførte til flygtninge adgang til både praktisk oplæring på en privat eller offentlig virksomhed ved ansættelse i en lønnet praktikstilling samt til offentlig betalt skoleundervisning med faglig opkvalificering og danskuddannelse.

Der er tale om et ustøttet ansættelsesforhold, idet offentlige arbejdsgivere ikke modtager en bonus eller anden tilskud ved ansættelse af igu-praktikanter, som tilfældet er det for private virksomheder. Som offentlig virksomhed henregnes organisationer, foreninger, selskaber, institutioner og lignende, hvis udgifter dækkes med mindst 50 pct. af offentlige tilskud.

2. Igu's målgruppe og indhold

Igu er en forsøgsordning, der trådte i kraft pr. 1. juli 2016. Ordningen var oprindeligt 3-årig, således at igu-forløb kunne påbegyndes til og med den 30. juni 2019. Ordningen blev imidlertid forlænget senest i 2022, således at igu-forløb kan påbegyndes til og med den 31. december 2023.

2.1.Målgruppe

Ifølge igu-lovens § 3 kan igu påbegyndes af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der har folkeregisteradresse i Danmark, og som ved starttidspunktet:

- er fyldt 18 år,
- er under 40 år og
- har haft folkeregisteradresse i Danmark i mindre end 10 år.

Den nærmere definition af flygtninge og familiesammenførte til flygtninge fremgår af lovens § 2.

Målgruppen er blevet udvidet senest i 2022, hvor der ved en flygtning herefter også forstås

- en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine (pr. 17. marts 2022)
- en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (pr. 1. juli 2022)

Målgruppen er fritaget fra krav om arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 14.

2.2.Indhold

Igu er et 2-årigt forløb, der dels omfatter tidsbegrænset ansættelse i en lønnet praktikstilling og dels skoleundervisning med uddannelsesgodtgørelse. Skoleundervisningen skal svare til 23 uger a 37 timer, jf. pkt. 8 i denne vejledning om skoleundervisning. Virksomheden/institutionen udarbejder i samarbejde med igu-praktikanten en plan med en beskrivelse af, hvad den samlede igu forventes at indeholde.

Praktikdelen skal give igu-praktikanten:

- Viden om og færdigheder i forskellige arbejdsfunktioner, der sikrer kvalifikationer, der er relevante på arbejdsmarkedet.
- Erfaringer med arbejde og samarbejde, der er nødvendige for at opnå en fastere tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Indsigt i strukturen og arbejdsforholdene på en arbejdsplads.

Skoleundervisningen skal give igu-praktikanten:

- Sproglige færdigheder i henhold til lov om danskuddannelse for voksne udlændinge m.fl.
- Erhvervsrettede kvalifikationer og kompetencer.
- Forudsætninger for en bredere forståelse af den erhvervede erfaringsbaggrund og forudsætninger for fortsat uddannelse.

Det er arbejdsgivers ansvar, at igu-praktikanten opfylder betingelserne for at indgå i et igu-forløb jf. §§ 2, 3 og 5 i Lov om integrationsgrunduddannelse.

3. Anvendelsesområdet i staten

Igu-stillinger kan oprettes inden for overenskomstområder, hvor der er indgået aftale om lønvilkår mv. i forbindelse med praktik under erhvervsgrunduddannelse.

Der er i staten indgået overenskomst om EGU-elever mellem Finansministeriet og samtlige centralorganisationer (OAO, CO10, LC og AC), jf. overenskomst for EGU-elever i staten af 8. september 1994 (Fmst. nr. 095-94). Der kan derfor som udgangspunkt oprettes igu-stillinger inden for alle områder, hvor der er indgået overenskomst mellem Finansministeriet eller et ministerium eller institution, som Finansministeriet har bemyndiget hertil, og en eller flere centralorganisationer eller medlemsorganisationer tilsluttet disse.

Det vurderes dog, at igu-stillinger i staten primært er relevante inden for beskæftigelsesområder med mulighed for ansættelse uden en faglig uddannelse eller med dele af en faglig uddannelse.

Igu kan ikke anvendes uden for de overenskomstområder, der er dækket af centralorganisationerne, medmindre der er aftalt en EGU-lønsats eller en EUD-lønsats.

Det er i trepartsaftalen helt centralt, at igu-ordningen ikke forringer andre gruppers muligheder for varig tilknytning til det danske arbejdsmarked via andre målrettede ordninger, som fx erhvervsgrunduddannelsen.

Der er ikke krav om, at oprettelse af igu-stillinger skal ske som merbeskæftigelse.

4. Løn og ansættelsesvilkår

Ansættelse i praktik på integrationsgrunduddannelsen er en 2-årig ansættelse på almindelige arbejdsvilkår efter den relevante overenskomst, men hvor lønnen svarer til EGU-satsen, jf. punkt 4.1. I skoleperioder oppebæres ikke løn, jf. punkt 4.4. nedenfor.

4.1.Løn

Det følger af igu-lovens § 9, at lønnen til igu-praktikanter udgør den aftalte EGU-lønsats på 88.934 kr. i årligt grundbeløb (marts 2012 niveau) svarende til 100.860 kr. eller 8.405 kr. pr. måned pr. 1. 1. april 2022, jf. overenskomst for EGU-elever i staten.

Eventuelle generelle løntillæg (rådgighedsstillæg, funktionstillæg m.m.), der er aftalt i den relevante overenskomst, gælder ikke for igu-praktikanter.

4.2. Lokale løntillæg

Der er enighed mellem Finansministeriet og centralorganisationerne om, at lønnen til igu-praktikanter kan suppleres med lokalt aftalte tillæg efter de bestemmelser om nye lønsystemer, der i øvrigt gælder på det relevante overenskomstområde, jf. i øvrigt rammeaftalen om nye lønsystemer.

For overenskomstområder, der er omfattet af aftalen om lokalløn, ydes eventuelle tillæg efter denne aftale.

Rammerne giver mulighed for, at igu-praktikanter kan opnå en løndannelse, der afspejler den konkrete opgavevaretagelse, indsats og resultater samt progressionen heri.

Løntillæg forudsættes aftalt med den relevante faglige organisations repræsentant.

Igu-praktikanter er ikke omfattet af lokale tillægsaftaler eller forhåndsaftaler, der er indgået forud for beslutning om ansættelse af en igu-praktikant, medmindre dette konkret aftales mellem parterne i den enkelte aftale.

4.3. Øvrige ansættelsesvilkår

4.3.1. Generelt

Alle øvrige ansættelsesvilkår følger den overenskomst eller fællesoverenskomst og organisationsaftale, der i øvrigt finder anvendelse på det pågældende faglige eller funktionelle område.

Det bemærkes, at elevvilkår i vedkommende overenskomstgrundlag ikke finder anvendelse.

Igu-praktikanter er således omfattet af de bestemmelser, der følger af det relevante overenskomstgrundlag om pensionsbidrag, arbejdstid, opsigelse og afsked m.m. samt vedrørende generelle aftaler som fx barselsaftalen. Igu-praktikanter er således omfattet af bestemmelser i overenskomsten om fx ulempeydelse for tjeneste på ubekvemme tidspunkter og bestemmelser om godtgørelse vedrørende over- og merarbejde.

Da ligu-praktikanter følger de arbejdsvilkår, der gælder i henhold til kollektiv overenskomst, indebærer det, at igu-praktikanter også er omfattet af lokale aftaler, der fraviger eller supplerer de centrale arbejdstidsaftaler.

Ferielovens særlige regler for elever finder ikke anvendelse, men ferieloven gælder i øvrigt sammen med ferieaftalen.

ATP-satsen følger tilsvarende den sats, der er aftalt på det pågældende overenskomstområde.

4.3.2.Særligt vedrørende over- og merarbejde

Opmærksomheden henledes på, at skoleundervisning efter igu-lovens § 3 og praktik efter lovens § 4 tilsammen ikke kan udgøre over 37 timer om ugen i gennemsnit og mindst skal udgøre 33 timer om ugen i gennemsnit. Over-/merarbejde skal derfor så vidt muligt undgås. Forekommer over-/merarbejde, honoreres dette efter vedkommende overenskomsts bestemmelser, idet den maksimale gennemsnitlige beskæftigelse ikke må overstige det i loven fastsatte loft. Derfor skal afspadsring af over-/merarbejde indgå i honoreringen med de faktisk præsterede timer.

Eksempel: Honoreres over-/merarbejde med det præsterede antal timer med tillæg af 50 procent, skal 3 timers overarbejde honoreres med 4,5 timer. Af de 4,5 timer skal 3 timer afspadsreses, således at det i loven fastsatte loft ikke overstiges. De resterende 1,5 timer kan derefter udbetales til almindelig timeløn eller afspadsreses.

4.4.Vilkår under skoleperioder

I skoleperioder oppebærer igu-praktikanter ikke løn eller andre ydelser fra arbejdsgiver. Se nærmere i vejledningens afsnit 8.2. [Aftale om lønfradrag og lønberegning](#) finder anvendelse ved lønfradrag for timer, dage og perioder, hvor igu-praktikanten deltager i skoleundervisning

4.5.Eksempel på ansættelsesgrundlag

Af figur 1 nedenfor fremgår et eksempel på ansættelsesgrundlaget for igu-praktikanter.

Figur 1. Eksempel på ansættelsesgrundlag for IGU-praktikanter

Lovgrundlag	Centralt aftalegrundlag	Lokalt aftalegrundlag
Lov om integrationsuddannelse	Fællesoverenskomst med OAO inkl. generelle aftaler	Individuelle tillæg i henhold til rammeaftale om nye lønsystemer
Bekendtgørelse om integrationsuddannelse	Løn: EGU-overenskomst, jf. igu-lovens §9	Lokale arbejdstidsordninger
Anden lovgivning fx <ul style="list-style-type: none"> - Ferielov - Funktionærlov (hvis arbejdets art er omfattet) - Arbejds miljølov 	Den relevante organisationsaftale	

Anm.: Det centrale aftalegrundlag kan være andre overenskomster og anden fællesoverenskomst

5. Inddragelse af medarbejderne

5.1. Inddragelse af samarbejdsudvalg

Det følger af igu-lovens § 9, stk. 2, at virksomheder, der vil gøre brug af igu-ordningen, skal informere og høre deres medarbejdere herom efter de regler, der gælder i henhold til samarbejdsaftalen, anden kollektiv aftale eller lov om information og høring af lønmodtagere.

Samarbejdsaftalens § 3, stk. 2 pålægger ledelsen at give virksomhedens samarbejdsudvalg informationen så tidligt, og med et så passende indhold, at der kan foregå en grundig drøftelse i samarbejdsudvalget, således at medarbejdernes synspunkter og forslag kan indgå i ledelsens endelige beslutning. Læs evt. mere i parternes fælles notat om ledelsens pligt til information og drøftelse, der findes på: www.samarbejdssekretariatet.dk.

På de virksomheder, hvor der ikke er oprettet et samarbejdsudvalg, skal ledelsen stadig arbejde efter de principper for information og drøftelse, som angivet i Samarbejdsaftalen.

Folkekirken er ikke omfattet af Samarbejdsaftalen, men der er enighed mellem parterne om, at det også på folkekirkens område er afgørende, at der etableres et velfungerende lokalt samarbejde, som baseres på tillid, dialog og gensidig respekt.

5.2. Orientering af tillidsrepræsentanten

Ledelsen skal endvidere holde tillidsrepræsentanten bedst muligt orienteret om ansættelse af personale og andre foranstaltninger, der vedrører den pågældende medarbejdergruppe, jf. § 3, stk. 4, i aftale om tillidsrepræsentanter i staten.

6. Rekruttering

På grund af lovens karakter som beskæftigelsesforanstaltning, målrettet flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, kan stillinger, der er målrettet igu, besættes uden offentligt opslag.

Ved besættelse af igu-stillinger uden offentligt opslag forudsættes egnede kandidater rekrutteret via det lokale jobcenter.

Ved besættelse af igu-praktikantstillinger efter offentligt opslag følges bestemmelserne i cirkulære af 26. juni 2013 om opslag af stillinger og lønede hverv i staten. Udlændinge- og Integrationsministeriet anbefaler på deres hjemmeside, at igu indsættes i overskriften ved indlæggelse i Jobnet.

Stillingsopslag kan endvidere opslås som ordinær stilling med angivelse af, at stillingen kan besættes som praktik i igu. Såfremt der anvendes offentligt opslag, anbefales det, at det relevante jobcenter tillige underrettes.

For spørgsmål om rekruttering henvises der til Jobservice Danmark på telefon 72 200 350.

7. Ansættelse

Aftale om ansættelse af igu-praktikanter indgås mellem ansættelsesmyndigheden og praktikanten.

Ansættelsesmyndigheden skal anvende Virksomhedstilskudsadministrationssystemet (VITAS) - vitas.bm.dk til oprettelse af aftalen om igu-forløb, jf. følgende link: [Start - VITAS \(bm.dk\)](#)

I forbindelse med aftalen skal ansættelsesmyndigheden lave en plan for det samlede igu-forløb sammen med igu-praktikanten. Planen skal beskrive både indholdet i praktikforløbet (funktioner og arbejdsområder) og indholdet i uddannelsesforløbet (skoleforløbet, jf. pkt. 8.1.).

Aftalen oprettes senest én måned efter indgåelse i VITAS.

8. Skoleundervisning

Udlændinge- og Integrationsministeriet har udstedt bekendtgørelse nr. 1128 af 1. juni 2021 om integrationsgrunduddannelse efter lov om integrationsgrunduddannelse (igu), hvor kravene til indholdet af skoleundervisningen er beskrevet.

Nedenfor følger en beskrivelse af skoleundervisningens omfang og tilrettelæggelse samt vilkår under skoleundervisningen med udgangspunkt i bekendtgørelsen.

8.1. Skoleundervisningens omfang og tilrettelæggelse

Skoleundervisningen skal udgøre 23 ugers fuldtidsundervisning (20 uger for igu-forløb igangsat før 1. maj 2021), svarende til 23 uger á 37 timer og tilrettelægges i moduler. Modulerne kan efter behov opdeles på dage eller undervisningstimer, jf. § 5 i bekendtgørelsen.

Virksomheden og igu-praktikanten udarbejder en undervisningsplan for skoleundervisning med udgangspunkt i praktikantens og virksomhedens behov. Undervisningsplanen oprettes i VITAS inden udgangen af den første ansættelsesmåned, jf. pkt. 7.

Virksomheden og igu-praktikanten aftaler, hvem der tilmelder igu-praktikanten til undervisningen. Tilmelding til danskundervisning under lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. påhviler dog igu-praktikanten.

Skoleundervisningen skal bestå af et eller flere elementer fra følgende uddannelsesaktiviteter:

- Arbejdsmarkedsuddannelser, jf. lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v.
- Forberedende voksenundervisning, jf. lov om forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne
- Almen voksenuddannelse, jf. avu-loven
- Hf-enkeltfagsundervisning, jf. hf-loven
- Forberedende grunduddannelse, jf. lov om forberedende grunduddannelse
- Danskuddannelse, jf. lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Der opkræves ikke deltagerbetaling af igu-praktikanten for den skoleundervisning, der indgår i igu-forløbet.

Spørgsmål om igangsættelse og sammensætning af igu-forløbet kan rettes til Jobservice på telefon 72 300 350.

8.2.Opgørelse af skoleundervisning

Ved opgørelsen af antallet af ugers skoleundervisning, ganges antallet af undervisningstimer med faktor 1 eller 2 afhængig af undervisningstimerens indhold.

Undervisningstimer i arbejdsmarkedsuddannelser (AMU), der gennemføres efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v., ganges med faktor 1.

Undervisningstimer, der omfatter:

- Undervisning i henhold til lov om danskuddannelse for voksne udlændinge m.fl.,
- almen voksenuddannelse efter lov om almen voksenuddannelse,
- anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse og
- HF-uddannelse og uddannelse til studentereksamen,
- Forberedende grunduddannelse,

ganges med faktor 2 ved opgørelsen af de 23 ugers skoleundervisning - 20 uger for igu-forløb igangsat før 1. maj 2021 - (og ved beregning af igu-praktikantens uddannelsesgodtgørelse).

8.3.Uddannelsesgodtgørelse

I de perioder af igu-forløbet, hvor den ansatte deltager i den aftalte skoleundervisning, oppebæres ikke løn eller andre ydelser fra arbejdsgiver, idet igu-praktikanten er berettiget til en godtgørelse jf. igu-lovens § 10. Igu-praktikanten skal selv søge sin bopælskommune om godtgørelsen. Der henvises til § 9 i bekendtgørelsen om igu. Igu-praktikanten skal indgive en ansøgning for hver måned, hvor praktikanten har modtaget skoleundervisning.

Ansøgningen skal indeholde dokumentation for den undervisning, som igu-praktikanten i henhold til uddannelsesplanen har gennemført eller skal gennemføre inden for den kalendermåned, som ansøgningen vedrører.

Det er bopælskommunen, der udbetaler uddannelsesgodtgørelsen. Om godtgørelsens størrelse, henvises til bekendtgørelsens § 11.

8.4.Befordringsgodtgørelse under skoleundervisning

Kommunen yder godtgørelse for befordring til igu-praktikanter, der deltager i skoleundervisning, som led i et igu-forløb. Der henvises til § 14 i bekendtgørelsen.

Der ydes således ikke godtgørelse for merudgifter i henhold til aftale om tjenesterejser i forbindelse med deltagelse i skoleundervisning.

9. Forlængelse af igu

Forløbet kan undtagelsesvis forlænges ud over 2 år, hvis det af særlige grunde ikke har været muligt at gennemføre forløbet. Forlængelse kan således ske, hvis særlige forhold har gjort, at igu-praktikanten ikke har kunnet fuldføre skoleforløbet.

Der er endvidere mulighed for at forlænge praktikperioden, hvis igu-praktikanten har haft orlov i forbindelse med graviditet, barsel eller adoption, eller har haft et sammenhængende sygdomsforløb på mere end 8 uger. Forlængelsen kan maksimalt omfatte et tidsrum svarende til varigheden af orlovs- eller sygefraværperioden.

10. Afslutning af igu

Det fremgår af igu-lovens § 8 og igu-bekendtgørelsens § 13, at arbejdsgiver, efter fuldførelse af det samlede forløb, udsteder bevis herfor til igu-praktikanten.

En skabelon for bevis findes på [integrationsviden.dk](https://www.integrationsviden.dk), jf. følgende link.
<https://www.integrationsviden.dk/beskaeftigelse/igu-1/vejledning-og-fakta-om-igu/generelt-om-igu/hvordan-aftales-et-igu-forlob-1>

Igu-praktikanten har over for virksomheden pligt til at afgive dokumentation for deltagelse i de skoleundervisningsdele, der indgår i forløbet.

Hvis der ikke kan udstedes bevis for et fuldført integrationsgrunduddannelsesforløb, har igu-praktikanten, efter anmodning, krav på dokumentation for den del af forløbet, der er gennemført.

Ansættelsesforholdet kan bringes til ophør i ansættelsesperioden af begge parter efter bestemmelserne i vedkommende overenskomst eller fællesoverenskomst og organisationsaftale.

11. Lønanvisning

Personalekategori (PKAT) 0558 IGU Praktikanter skal anvendes ved lønanvisning.

Der er i SLS oprettet 2 klasser. Klasse 01 anvendes for igu-praktikanter, der er omfattet af lokallønsordningen og klasse 51 anvendes for ansatte, der er omfattet af nyt lønsystem.

Af hensyn til monitorering af inden for hvilke fagområder, der ansættes igu-praktikanter i staten, skal der ved lønanvisning af IGU-praktikanter anvendes den relevante gyldige DISCO-kode.

DISCO koder kan findes på dette [link](#).

12. Information

Generel information om igu-ordningen kan findes under omtalen af den beskæftigelsesrettede integrationsindsats på hjemmesiderne for Udlændinge- og Integrationsministeriet og Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI).

Spørgsmål om hvordan man kommer i gang med et igu-forløb, og hvordan forløbet kan sammensættes, kan rettes til Jobservice Danmark på telefon 72 200 350.

Medarbejder- og Kompetencestyrelsen rådgiver om løn- og ansættelsesvilkår i tilknytning til igu-ansættelser. Eventuelle spørgsmål herom kan rettes til følgende e-mail: arbejdsgiver@medst.dk eller telefonisk på tlf. +45 2540 9723

